

Jó éjt!

– Anya! Anya!

Nyöszörgés. Fojtott hangok. A fiú hallgatta egy ideig. Figyelte a másikat, már amennyire a sötétben bármit is láthatott. Életlen kontúrokban rajzolódott ki a szoba. Annyit azért észrevett, hogy a lány megint forgolódik. Balról jobbra, jobbról balra, szinte megállás nélkül. Semmi kedve nem volt kikelni az ágyból, de megsajnálta. Sietősen a papucsába bújt, átimbolygott hozzá, és finoman a karjára tette a kezét. Megsimogatta. A lány erre sem ébredt fel, csak kiabálta tovább azt az egyetlen szót. Fel kellett kapcsolni a villanyt és kicsit erősebben megrázni a vállát, hogy magához térjen. Tiszta csipa volt a szeme, azt dörzsölgette. Hunyorgott. Egybenőtt, bozontos szemöldökével és égnek álló hajával leginkább egy kis boszorkányra hasonlított most. Egy csodaszép boszorkányra, ha van ilyen. Nagyon-nagyon össze volt gyűrve az arca. És a lepedője is.

– Mi van? Mért rángatsz?

Úgy kérdezte, nyűgösködve, lekezelően. Először csak egy cuppogás volt rá a válasz. Ahogy a nyelv hegye a felső szájpadról ér. Egy elégedetlenkedő cuppogás. Majd hosszú ideig semmi. A lány felkönyökölt, és még mindig hunyorogva hátrasimította a haját. Kifejezéstelen tekintettel nézett szét a szobában. A legközelebb eső, kifakult, foltos szőnyeggel kezdte, aztán a mesekönyvekkel teli polc következett, és az íróasztal, a Mikulás-ünnepségre készített rajzaival. És a székek és a radiátor és a függöny és a csillár. A hajas babák meg az indián harcosok. Ez volt a két testvér birodalma. A közös szoba. Nem nagy, de azért még éppen megfelelő. Nem szép, de elviselhető.

– Mintha nem tudnád, mi történt...

A báty hangja, akárcsak egy mély kútból tört volna fel, rekedtes volt. Számonkérően, morcosan fordult testvére felé, hogy az ma éjjel is felébresztette. De ez csupán fontoskodás volt. Igazából

nem a hógára riadt fel, hanem valami egészen másra. És eddigre már kétszer is kikelt az ágyából. Először vécére ment, másodjára pedig, hogy felvegye a pulóvert, amit apja azért készített elő a számára, hogy másnap abban menjen iskolába. Ördögösen, macskaléptekkel, a legkisebb zaj nélkül tudott osonni a sötétben. Persze a testvére jó alvó volt, ha rádőlt volna a ház, talán arra sem ébred fel. A ruha a szék támláján hevert, két gyors mozdulattal magára húzta, és visszafeküdt. De így is fázott. Miként most már a húga is, aki a szekrény elé térddepelt, ahonnan szerteszét a szőnyegre dobált néhány szoknyát és pólót, míg meg nem találta, amit keresett. A fodros inget, amit egymás közt csak ünneplőnek hívtak. Az anyjától kapta, ez volt a kedvence, és most felvette. Mókás hatást keltett az elnyűtt pizsamanadrággal. A bátyja el is nyomott magában egy mosolyt, de nem tett megjegyzést. Megszokta már az efféle furcsaságokat. Ő találta fel hamarabb magát.

– Hová mész?

A lány azért aggodalmaskodott, mert testvére csak úgy otthagyta a szobában. Nem szeretett egyedül lenni, pláne éjszaka. De most nem maradt ideje elgondolkozni ezen, mert egy perc, és jött vissza a fiú. Kezében lavór, abban víz. Jól teleeresztette, ki is fröccsent belőle egy kevés, ahogy az ajtót a könyökével szélesebbre tárva beszlalomozott vele. A saját ágya előtt tette le. Már neki is készült, fel a pizsamanadrágot térdig, le a zoknit, csak akkor hívta oda a másikat. A lány egy pillanat alatt ott termett. A víz gőzölgött, forró volt. A lavór ütött-kopott, rozsdás. Előbb csak a lábujjuk hegyét és csak egy-egy pillanatra merték beledugni. Tesztelték a hőmérsékletét, amint azt a szüleiktől tanulták. Nagyokat kuncogtak, olyan meleg volt. Aztán hozzászokott a lábuk. Négy tappancs egyetlen lavórban. A víz újra kifröccsent. Szorosan egymás mellé kuporodtak, talán a válluk is összeért. Átjárta őket a meleg. A lány szemei csukva, közben átszellemülten, megállás nélkül mosolygott. A fiú csak nézte ezt a földöntúli örömet.

– Még egyszer!

Nem parancs volt ez. Inkább könyörgés, amely nyomban meghallgatásra talált. Jött is a következő adag víz nemsokára. Ez az előzőnél is forróbbnak tűnt, és, ha lehet, még vidámabbak lettek tőle. Egymás arcába pancsolták, s közben szavak nélkül nevetgéltek. Mert nem kellett hozzá szavak, hogy jól érezzék magukat, vagy hogy megértsék a másikat. Elég volt egy tekintet, egy sóhaj, és mindent tudtak. Most szomorúak vagyunk, most örülünk. Most reménykedünk, most meg elkeseredtünk. Persze a lavóros játék sem tartott a végtelenségig. És akkor hiába feküdtek vissza, előbb-utóbb jött a hideg. Az apjuk, mielőtt este, a kivételesen előrébb hozott közös vacsora után elment, többször elmagyarázta a fiúnak, hogyan működik a konvektor. Megmutatta, mit kell tenni, ha fáznak, merre kell forgatni a kapcsolót. Ki is próbáltatta vele, de hiába, kiment a fejéből. Pörgette ő jobbra és balra is, benyomott egy

gombot és egy másikat, mégsem akart melegebb lenni. Egyetlen lehetőség maradt: minél több ruhadarabot magukra húzni. A fiú már úgy nézett ki, mint egy hordó. A lány akként öltözött fel, hogy azért a fehér ing legyen felül. Közben azt mesélte, hogy megint nem tudott ebéd után aludni és ezért megbüntették, nem kapott uzsonnát. Mert az óvónő egy csúf és gonosz boszorkány. Ezen elviccelődtek, hogy akkor ez a nő, mikor nem látja senki, éjszakánként biztos seprűre ül, és úgy kukkant be az égboltot átszelve az összes háztartásba, vajon a Zümzüm csoportból minden gyerek álmra hajtotta-e már a fejét. És akit ébren talál, annak másnap tízórait sem fog adni. Amennyire mókásnak, annyira félelmetesnek is tűnt ez a lány számára. Volt egy visszatérő álma. Kergeti egy hatalmas, ősz hajú, fekete csizmás boszorkány, ő meg, jobb megoldást nem találva, berohan a metróaluljáróba. Fél a mozgólépcsőtől, retteg, hogy beakad a lába abba a szörnyű gépezetbe, de kénytelen rálépni, mert az a rémséges alak a nyomában van. Leszalad a mélybe, nem esik bántódása, de, mert még mindig követik, beugrik a sínre. És ez a legrosszabb része, mert fut és fut, aztán szemből jön a metró, hátulról a boszorkány. Az utolsó pillanatban mindig felriad, és, már ébren, csak úgy kapkodja a levegőt.

– Mit álmodtál?

Ami azt illeti, a mostani ugyanolyan rémisztő álom volt. Apával felülnek a biciklire, ő hátul a gyermekülésen. Biztonság, nyugalom. Amennyire csak tudja, körbeöleli apát a két kis kezével. Mennek a Tatain, és, mintha verseny lenne, le hagyják az összes előttük tekerőt. Apa könnyed, apa vidám. Kifogyhatatlan a történetekből. Egyik mesét szövi a másikba. Aztán hatalmas csattanás, szörnyű robaj. Éppen a Szegedi úti kereszteződésnél esnek el, előzés közben. Éppen ott, hogy a fél város lássa őket. És nem is a lehorzsolódott könyök vagy apa vérző térdének a látványa fáj, hanem ez a sok bámészkodó, meg a szégyen. A fiú mérges lett, nagyon mérges. Mert amit a testvére mesélt, az a valóságban is megtörtént, csak éppen nem apa, hanem anya ült a bicikli kormányánál. Az első gyermekülésen ő, a hátsón a húga. Nem volt ott semmi előzés, anya hirtelen rosszul lett, valahogy kikapcsolt az agya, megszédült, és elestek, csúnyán megütve magukat. És ezt a húga is pontosan kellett, hogy tudja. Mégis mindig úgy emlékezett vissza, hogy nem anya, hanem apa volt ott. És most még ilyet is álmodik. A fiú mérges lett, de nem mondta. Inkább sötétet csinált.

– Próbáljunk meg aludni, jó?

A lány dűnnyögött rá valamit, nem lehetett érteni. Csendben maradt, hogy betartsa a játékszabályokat, de félt. Már este is alig bírt elszenderedni, elvégre csak ketten voltak. De most hallgatott. Bezzeg amikor az apjuk otthon volt, alig lehetett megregulázni őket. Szó szót követett, nem bírták abbahagyni a cseverészést. Sőt, a kedvenc szórakozásukká váltak ezek az éjszakai beszélgetések. A sötétben feküdni, háton vagy oldalt, nem látva a másikat, és

mondani, mondani, míg csak bele nem alszanak. Meg a játék az apjukkal. Hogy ha nagyon hangosak, átjön, és alvásra parancsolja őket. Aztán még egyszer és még egyszer. Első figyelmeztetés, mondja kezdésnek, és tudják, hogy ezt még nem kell olyan komolyan venni, lehet tovább beszélgetni. Második figyelmeztetés, emeli fel a hangját, és ekkor már kissé feszültek lesznek, innen csak susmorogni szabad. Harmadik és egyben utolsó figyelmeztetés, jelenti be az ítéletet apa, és ezt síri csend követi, még annyit sem mernek egymásnak mondani, jó éjt. Nagyon bírtak hallgatni és nagyon bírtak beszélgetni. Persze az sohasem derült ki, mi történne, ha apa harmadik jelenése után is folytatnák. De most, hogy megtehették volna, nem szórakoztatták egymást. Pedig egyikük sem aludt. Mocorogtak, az ágy nyikorgása jelezte. Annyit ugráltak rajtuk, hogy tönkrementek a rugók, és minden egyes mozdulatra kellemetlen hangokat hallattak. Hosszú percek, talán fél óra telt el így, szó nélkül. A fiú az apjukra gondolt közben. Aztán az anyjukra. A lány is, csak fordított sorrendben. Ő bírta kevesebb ideig.

– Felkapcsolom a villanyt!

Mintha csak magának mondta volna, hogy ha a testvére aludna, ne ébressze fel. De ha mégis ébren lenne, feltétlenül hallja meg. Az utóbbi hónapokban rettegett a sötétől. Nem tudott elaludni, ha nem volt valami kis fény. Hogy ha kinyitja a szemét, legalább parányi életre utaló jel legyen, mindössze arra vágyott. Az apja sokáig azt hitte, hogy ez csak cirkusz, praktika. Mikor rájött, hogy nem, kitalálta, az a megoldás, ha a fürdőszobában égve hagyják a lámpát éjszakára. Félig behajtja az ajtót, úgy megy is be fény a kishálóba, meg nem is. A lányát megnyugtatja, a fiát nem zavarja. Később elégségesnek bizonyult a függőnyt félrehúzni. A villanyt elfelejthették. A ház előtt állt egy lámpa, ha nem eresztették le teljesen a redőnyt, és a sötétítőt sem húzták egészen a falig, jutott be egy kis világosság. Most ez nem volt elég. Pillanatokon belül fényár érkezett a fürdőszoba felől. Nagyon későn lehetett már.

– És mi lesz, ha ma este apa sem jön haza? – kérdezte a lány, mikor visszatért. Fogai összekoccantak, vacogott.

– Hazajön – válaszolta a bátyja, de a hangjában volt némi bizonytalanság -, hazajön, mert...

– És anya? – vágott közbe a húga.

– Ő nem – a fiú a fejére rántotta a takarót, s a paplan alól beszélt. Csak a koromfekete, göndör

fürtjei látszottak ki.

– De hazajön! Én tudom – erősködött a lány. Térdét álláig húzta, miután betakarózott.

– Nem. Nem jön haza. Soha többé nem.

A lány sírni kezdett, de valami eszeveszett módon. Fuldokolt közben, komolyan aggódni lehetett, hogy nem kap többé levegőt.

– De hazajön!

– Nem!

– De!

– Nem!

– Hol van most? – kérdezte a lány. Szorosan ölelte a párnáját.

– Az égben. A csillagokban. Nem tudom...

– A Hold, az éppen úgy mosolyog, mint ő.

– Lehet, hogy ott van.

– Szerintem meg olyan nincs is, hogy valami, ami volt, az egyszer csak nincs.

– De van. Mert például anya sincs.

– Nem igaz! Még a ruhái is ott vannak a szekrényekben.

– A ruhái. De őt mikor láttad?

– Hülye vagy! – ordította a lány.

– Nincs, nem létezik, és többé nem is fog! – toporzékolt a fiú.

Már a szoba közepén álltak, a lány szoknyáit taposták, egymás arcába üvöltve. Sírt mind a kettő.

– Valahol léteznie kell, csak mi nem látjuk – fűzte hozzá még a lány, és ezzel lezártak tekintette a vitát. Duzzogva visszafeküdt. A fiú is. - De ő biztos lát minket – mondta, és végigsimított a paplan alatt a ruha gallérján. – Apa biztos, hazajön?

– Biztos – igyekezett minél meggyőzőbb lenni a fiú.

– Én jövőre azt kérem a Mikulástól, hogy hozza vissza anyát.

– Attól kérheted...

- Már idén is azt kellett volna. Miért? Miért kérhetem tőle?
- Semmi. Semmiért. Nem szóltam.
- A Jézuskától pedig azt, hogy anyyalka lehessek. Mert ha anyyalka volnék...
- Jó, anyyalka leszel, de most már aludjunk! – szólt közbe türelmetlenül a fiú. - Elég volt! Játsszunk csendkirályt!
- Az milyen? – ült fel örömében a húga, hogy akkor mégis csinálnak valami érdemlegeset még.
- Olyan, hogy az nyer, aki tovább bír hallgatni. Az a csendkirály.
- És mit nyer?
- Az titok.
- Ez de izgalmas!

Csend lett. Ők persze minden apró neszre összerezzentek. Ha megreccsent a padló. Ha bekapcsolt a hűtő. Ha valahol a távolban kutya ugatott. A fiú többször is hallotta a kulcsot megcsörrenni. De mindannyiszor csalódnia kellett, nem apa volt az. A lány elképzelte, hogy jó éjt-puszt kap. De hiába, nem kapott.

Az apjuk a testvére születésnap buliján vett részt, a harmincadikon. Minthogy néhány hete lemondta a házassági évfordulóját, nem tehette meg, hogy még egyszer cserbenhagyja az öccsét. Oda lett csődítve az összes barát meg a közelebbi rokonok. Mindenki kitett magáért, nagy mulatság volt. Élőzene, tánc, tombola, vetélkedő. De ő nem tudta elengedni magát. Nem ivott alkoholt, pedig öntötték volna belé. Alig evett. Titkon az óráját leste egyfolytában. Aztán már nem is annyira titkon. Hiába mondta az apja és az anyja, ennyi jár neked is, ennyi szórakozás, azért te is emberből vagy. Éjfélkor elkészönt a társaságtól. Most hagyta először magukra a gyermekeket, amióta hármában maradtak. Aggódott. Gyalogosan fél óra lett volna az út. Amint kiért az étteremből, futni kezdett hazafelé. Lebegett a fekete zakó. Úgy rohant, hogy néha alig kapott levegőt, le kellett lassítania. Még a járőr is megállította a Ligetben, hogy hová-hová, csak nem rossz a lelkiismeretünk, csak nem embert öltünk. Igazoltatták, felvették az adatait, beszéltek a központtal, aztán, mivel látták, ártalmatlan, elengedték. Akkor további jó futást, viccelődött vele a rendőr.

Már a lépcsőház kapujánál elővette a kulcsot, ne a lakás ajtaja előtt csörögjön vele. Kinyitotta a zárat. Láta, hogy ég a villany a fürdőszobában. Gyorsan felakasztotta a zakót a fogasra, és úgy, ahogy volt, sáros cipőben, de óvatosan, egyetlen zaj nélkül ment be a kishálóba. A fia és a lánya már aludtak. Mélyen szuszogtak. Feltekerte a fűtést. Miután egy pillantást vetett a nagyobbra, a kisebbik gyermek ágya elé térdelt. Feljebb húzta rajta a lerúgott takarót. Megsimogatta az arcát. Adott rá egy jó éjt-puszt.

– Milyen nyugodtan alszanak – gondolta.

A lánya ekkor megfordult. Halkan nyöszörgött.

– Apa! Apa!